

«Οὐδείς ἀγαθός, εἰμὴ εἷς ὁ Θεός» (Ματθ. 19,17)

Ορθοδοξία / Ιερός Ἄμβων

Πρωτοπρεσβύτερος Σπυρίδων Λόντος, υπ. Διδάκτωρ Θεολογίας

Στο ευαγγελικό ανάγνωσμα της Κυριακής (1Β΄Ματθαίου) ο ευαγγελιστής Ματθαίος αφηγείται την συνάντηση του Ιησού με έναν νεανίσκο και τον διάλογο μεταξύ τους. Ο νέος ρωτά τον Χριστό τι πρέπει να κάνει για να κερδίσει την αιώνια ζωή. Στην ερώτηση του, απαντά ο Ιησούς ότι πρέπει να τηρεί τις εντολές. Ο νέος ομολογεί ότι τις τηρεί, αλλά στην προτροπή του Κυρίου να πωλήσει τα υπάρχοντά του και να τα μοιράσει στους πτωχούς, φεύγει λυπημένος.

Στην αρχή της συνομιλίας ο νέος αποκαλεί τον Κύριο «διδάσκαλο αγαθό» με αποτέλεσμα να δεχθεί τον έλεγχο του Χριστού: «Τί με λέγεις αγαθόν; οὐδείς ἀγαθὸς εἰμὴ εἶς ὁ Θεὸς»[\[1\]](#). Ο νέος πίστευε ότι ο Χριστός ήταν ένας διδάσκαλος του Ισραήλ, προσφώνησε όμως τον Κύριο ως αγαθό, μία προσφώνηση που αποδίδεται μόνο στον Θεό. Ο Υιός και Λόγος του Θεού δεν έλεγε τον εαυτό Του Θεό, αλλά δόξαζε στην γη τον Πατέρα ποιώντας το θέλημά Του. Ο Χριστός δεν μπορούσε να κάνει τίποτα από τον εαυτό Του: «...οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός»[\[2\]](#).

Οι πατέρες της Εκκλησίας ερμηνεύοντας το χωρίο της ευαγγελικής περικοπής δηλώνουν αναμφισβήτητα ότι ο Χριστός, ως το δεύτερο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, είναι και αυτός αγαθός. Ο Ευσέβιος Καισαρείας υποστηρίζει ότι ο Χριστός είναι το απαύγασμα φωτός αϊδίου, έσοπτρο ακηλίδωτο της ενέργειας του Πατρός και εικόνα της αγαθότητας Αυτού[\[3\]](#). Ο αγαθός θεός, «δι υπερβολήν ἀγαθότητος» ανέχεται τα πάντα. Γι αυτό ο άνθρωπος πρέπει να προσκολληθεί στο Θεό, γιατί «τὸ προσκολλᾶσθαι τῷ Θεῷ ἀγαθόν ἐστι»[\[4\]](#). Ο «συναπτόμενος» με τον Θεό άνθρωπος απολαμβάνει παντός αγαθοῦ[\[5\]](#). Γιατί έχει εναποθέσει την ελπίδα του στον Κύριο, ο οποίος είναι «ἀγαθὸς τοῖς ὑπομένουσιν αὐτόν»[\[6\]](#).

Ο Άγιος Αθανάσιος επισημαίνει ότι ο Χριστός δεν είπε στον νέο μη με αποκαλείς

αγαθό, αλλά γιατί με ονομάζεις αγαθό. Αν ίσχυε το πρώτο, τότε θα είχαμε άρνηση της θεότητάς Του[7]. Ο Θεός, είναι φύσει αγαθός και ο άνθρωπος ως μέτοχος της αγαθότητάς Του είναι αγαθός[8]. Ο Δίδυμος Αλεξανδρεύς συμπληρώνει ότι το «οὐδείς ἀγαθός» απευθύνεται στο γένος των ανθρώπων, ενώ το «εἰμή εἷς ὁ Θεός» στο ομοούσιο των θείων υποστάσεων. Η θεότητα είναι γεμάτη αγαθότητα, ζωή, φώς, αλήθεια, ειρήνη και αγάπη[9].

Αγαθόν είναι και το Άγιον Πνεύμα, το τρίτο πρόσωπο της Αγίας Τριάδος, το οποίο μας οδηγεί «ἐν γῆ εὐθείᾳ»[10]. Όπως ο Θεός είναι αγαθός, έτσι και το Άγιο Πνεύμα είναι αγαθό και παρακαλούμε να μας οδηγεί σε «εὐθεῖα ὁδὸ καὶ πλάνης ἀπηλλαγμένην», κατά τον Άγιο Θεοδώρητο[11]. Το Πνεύμα, ως θεία φύσις, επαληθεύει το «κυρίως καὶ μοναδικῶς ἀγαθόν», συμπληρώνει ο Κύριλλος Αλεξανδρείας[12]. Και ο Μέγας Αθανάσιος δηλώνει: «ἀγαθοῦ ὄντος τοῦ Πατρὸς, καὶ τοῦ Υἱοῦ, καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος, οὐ μετοχῆ ἀγαθότητος, ἀλλ' οὐσίας ταυτότητι». Το Άγιον Πνεύμα είναι «αὐτοαγαθόν», ἡγουν ἀγαθότης»[13] και ένας από τους καρπούς του είναι και η «ἀγαθωσύνη»[14].

Κοινά, λοιπόν, της Αγίας Τριάδος «ἡ οὐσία, τὸ ἄναρχον, ἡ δύναμις, ἡ ἀγαθότης, ἡ σοφία καὶ ἡ δικαιοσύνη. Πάντα γὰρ ἐξ ἴσου ἔχει ὁ Πατήρ, καὶ ὁ Υἱὸς, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα»[15]. Μία φύσις, μία θέλησις, μία ἐνέργεια, μία ἀγαθότης, μία δύναμις, μία βούλησις. Διὰ τοῦτο καὶ ἕνα Θεὸν ὁμολογοῦμεν»[16]. Ο Θεός, κατά τον ιερό Χρυσόστομο είναι η «ἄπειρος ἀγαθότης»[17] και η ἀφατη ἀγαθότητά Του υπερβαίνει «πάντα λόγον καὶ πᾶσαν ἔννοιαν»[18].

Ο Φίλων ο Αλεξανδρεύς λέγει ότι «ἀγαθὸς γὰρ ὢν ὁ θεὸς καὶ ἐπ' ἀρετὴν ὡς οἰκειότατον ἔργον ἀσκῶν τὸ γένος ἡμῶν τὸν νοῦν τίθησιν ἐν τῇ ἀρετῇ»[19], και ο Ειρηναίος Λουγδούνου συμπληρώνει ότι όταν ο αγαθός Θεός Πατήρ επισκέπτεται την καρδιά μας αυτή αγιάζεται «καὶ φωτὶ διαλάμπει καὶ ὄψεται τὸν Θεόν»[20]. Βούλημα του αγαθού Θεού, κατά τον Κλήμεντα, είναι η σωτηρία του ανθρώπου και για τον λόγο αυτό πλουσίως ελεεί[21]. Γιατί είναι «τελείως ἀγαθός και αἰδίως ἀγαθοποιός», κατά τον Αθηναγόρα[22].

Ο άνθρωπος είναι δεκτικός της αγαθοσύνης του θεού. Γι αυτό ο Απόστολος Παύλος παρακαλεί να μας πληρώσει ο Θεός «πᾶσαν εὐδοκίαν ἀγαθωσύνης καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει, ὅπως ἐνδοξασθῆ τὸ ὄνομα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ, κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ ἡμῶν καὶ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ»[23]. Ο αγαθός άνθρωπος από τον Θεό «ἀγαθύνεται καὶ συντηρεῖται τῇ ἀγαθωσύνη», κατά τον ιερό Χρυσόστομο[24].

Στη Θεία Λειτουργία του Αγ. Γρηγορίου του θεολόγου ο διάκονος δέεται μεταξύ άλλων «Δός Κύριε τοῖς πλουτοῦσι τὴν ἀγαθότητα». Ο νέος της περικοπής είχε

κυριευθεί από το πάθος της φιλαργυρίας, υπερείχε στον πλούτο, αλλά στερούνταν της αγάπης και της αγαθότητας του Θεού. Εμείς, οφείλουμε να ζητάμε την αγαθότητα, το έλεος, την δικαιοσύνη και την φιλανθρωπία του Θεού για να κερδίσουμε την ουράνιο βασιλεία Του. «Ελεήσωμεν τούς πλησίον, ίνα έλεηθώμεν αὐτοί, από τῆς ἀγάπης ὁ ἔλεος γίνεται»[\[25\]](#).

Παραπομπές:

[\[1\]](#) **Ματθ. 19,17**

[\[2\]](#) **Ιω. 19,30**

[\[3\]](#) **PG 23,836**

[\[4\]](#) **Ψλ. 72,28**

[\[5\]](#) **PG 23,849**

[\[6\]](#) **Θρην.Ιερ. 3,25**

[\[7\]](#) **PG 28,1133**

[\[8\]](#) **PG 28,1136**

[\[9\]](#) **PG 39,864.**

[\[10\]](#) **Ψλ. 142,10**

[\[11\]](#) **PG 80,1957**

[\[12\]](#) **PG 75,585**

[\[13\]](#) **PG 28,1141**

[\[14\]](#) **Γαλ. 5,22**

[\[15\]](#) **PG 28,786**

[\[16\]](#) PG 28,1404.

[\[17\]](#) PG 47,384

[\[18\]](#) PG 54,391

[\[19\]](#) Φίλων, *Περὶ τῆς κατὰ Μωυσέα κοσμοποιίας*, 47.

[\[20\]](#) PG 7,1271

[\[21\]](#) PG 8,1012

[\[22\]](#) PG 6,952

[\[23\]](#) Β΄ Θεσσ. 1,11-12

[\[24\]](#) PG 55,684

[\[25\]](#) PG 62,212

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN